

Vlada Crne Gore je, na sjednici od _____ 2026. godine, razmotrila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe koji je Skupštini Crne Gore podnio poslanik Jovan Subotić, i s tim u vezi daje sljedeće

MIŠLJENJE

Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe („Službeni list CG“, broj 160/25) na sveobuhvatan način uređuje pitanja sigurnosti plovidbe, zdravstvene zaštite pomoraca, inspekcijskog nadzora i drugih pitanja od značaja za pomorski saobraćaj Crne Gore. Predlogom zakona o izmjenama i dopunama vrši se dalje usklađivanje našeg zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije i otklanjaju se pravne praznine uočene u praktičnoj primjeni važećeg zakona. Ministarstvo pomorstva je predložena rješenja razmotrilo po grupama pitanja koja se njima uređuju, kako slijedi.

Kada je u pitanju sigurnost plovidbe i zaštita morskog prostora (čl. 1, 2, 3 i 5), predloženim izmjenama precizira se postupanje prilikom sidrenja, uvodi se obaveza izrade pomorske studije za sve zahvate u morskome prostoru, kao i obaveza pribavljanja saglasnosti Lučke kapetanije za postavljanje uzgajališta riba i školjki uz precizno navođenje geografskih koordinata. Takođe se pravi razuman izuzetak od obaveze posjedovanja AIS uređaja za čamce za lične potrebe za fizička lica i male čamce bez pogonskog uređaja.

Posebno značajnu novinu predstavlja uvođenje Telemedicinskog pomorskog centra – TMAS centra (čl. 4 i 7), kojim se obezbjeđuje besplatna medicinska pomoć i savjeti članovima posade broda na moru, putem radio-veze ili satelitskih komunikacija, uz neprekidnu podršku 24 časa dnevno. Propisuju se i obaveze brodovlasnika u pogledu medicinskih zaliha, lijekova, priručnika za pružanje medicinske pomoći, kao i obaveza posjedovanja posebne prostorije (brodske bolnice) na brodovima veće tonaže sa značajnijim brojem članova posade. Ovim rješenjima vrši se usklađivanje sa Direktivom Savjeta 92/29/EEZ i značajno se podiže nivo zdravstvene zaštite pomoraca tokom plovidbe, što Ministarstvo ocjenjuje kao jednu od najvažnijih novina ovog predloga zakona.

U pogledu uslova za rad pomoraca (čl. 9 i 11), Predlogom zakona brišu se odredbe kojima je vođenje krivičnog postupka, odnosno postojanje podataka o osuđivanosti u kaznenoj evidenciji, predstavljalo osnov za oduzimanje, odnosno za odbijanje izdavanja ovlaštenja o osposobljenosti, pomorske knjižice i identifikacione isprave pomoraca. Ministarstvo podržava ovo rješenje, imajući u vidu da je važeće rješenje bilo u neskladu sa ustavnim načelom pretpostavke nevinosti iz člana 35 Ustava Crne Gore, kao i sa Konvencijom o identifikacionim ispravama pomoraca (Konvencija MOR br. 185) i Konvencijom o radu pomoraca (MLC 2006). Pomorska knjižica i identifikaciona isprava pomorca su, po svojoj prirodi, isprave o identitetu i profesionalnoj osposobljenosti, te postojanje krivičnog postupka, odnosno upisa u kaznenu evidenciju, ne smije biti automatski diskvalifikujući faktor za bavljenje profesijom pomorca. Ministarstvo ističe da se ovom izmjenom ne uskraćuje mogućnost daljeg postupanja nadležnih organa u skladu sa opštim propisima, već se samo uklanja nesrazmjerno ograničenje prava na rad.

Posebno se ističe usklađivanje sa Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta (EU) 2015/1794 (čl. 12 i 13), kojim se na pitanja zaštite pomoraca u slučaju insolventnosti poslodavca, promjene brodar, odnosno kompanije, kao i kolektivnog otpuštanja, kao i pravo na informisanje i savjetovanje pomoraca, izričito propisuje primjena opštih propisa o radu.

Uvodi se i obaveza broдача, odnosno kompanije, da o planiranom kolektivnom otpuštanju članova posade u pisanoj formi obavijesti nadležni organ države pod čijom zastavom brod plovi. Ministarstvo posebno ističe značaj ovih odredbi, imajući u vidu da njihovo dosljedno prenošenje u nacionalno zakonodavstvo predstavlja uslov usklađivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti prava pomoraca, te da se njima pomorcima obezbjeđuje isti nivo zaštite radnih prava kakav u sličnim situacijama imaju ostali zaposleni, u skladu sa standardima koje nalaže država zastave broda.

U dijelu koji se odnosi na inspekcijски nadzor (čl. 14, 15, 16 i 17), proširuju se i preciziraju ovlašćenja inspektora sigurnosti plovidbe, uključujući mogućnost hitnog obustavljanja nelegalnih radova i aktivnosti u morskome prostoru, kao i mogućnost privremenog oduzimanja plovnog objekta, plovidbene dozvole ili isprava u slučaju teških povreda propisa ili povrata, uz jasno propisane rokove za postupanje i dostavljanje predmeta nadležnom sudu. Ministarstvo smatra da ova rješenja predstavljaju značajno unapređenje efikasnosti inspekcijskog nadzora i preventivnog djelovanja u zaštiti sigurnosti plovidbe i morske sredine, uz adekvatne procesne garancije za vlasnike plovnih objekata.

Konačno, Predlogom zakona uvode se i prelazne odredbe (čl. 18) kojima se štiti zatečeni obim prava pomoraca koji su zvanje, ovlašćenje ili plovidbeni staž stekli prije stupanja na snagu ovog zakona, čime se obezbjeđuje pravna sigurnost već zaposlenih pomoraca, uz dosljednu primjenu STCW konvencije za lica koja prvi put ulaze u sistem sticanja pomorskih zvanja.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo pomorstva ocjenjuje da su predložene izmjene i dopune Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe opravdane u cjelini, da doprinose većem nivou sigurnosti plovidbe, zaštiti zdravlja i prava pomoraca, kao i daljem usklađivanju našeg zakonodavstva sa pravom Evropske unije i potvrđenim međunarodnim konvencijama.

Na osnovu svega navedenog, smatramo da Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe koji je Skupštini Crne Gore podnio poslanik Jovan Subotić treba prihvatiti.

Broj:
Podgorica, _____ 2026. godine

Vlada Crne Gore

**Predsjednik,
Mr Miloško Spajić**